

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrație tipografică arhiecescanei Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Corespondențe sunt a se adresa la:

Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Episole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înșapăză.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu literă garmonă și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 7 Aprilie.

La ordinea oficială a dilei este în Budapesta strămutarea ministrului Pechy de pe fotoliul ministerial pe scaunul de president al casei deputaților. Un eveniment acesta, care priveste trei persoane, pe Szlávy, care de pe scaunul presidential al casei deputaților trece în ministerul comun de finanțe, pe T. Pechy, care de pe fotoliul de ministru de lucrări publice trece pe scaunul presidențial al casei deputaților unguresc, pe contele Szapáry, care de ocamătă are să poarte și sarcina fostului ministru, acum president al unui corp legislativ. Schimbare de persoane și însemnătate politică, și dacă i se atribuie din vre o parte, nu are.

După noi mai multă însemnătate are ordinea dilei neoficială din presa maghiară relativă la teatrul nemțesc din Budapesta. Cu invocarea Nemților din capitală, în cele din urmă teatrul nemțesc totuși are să fie închis. *Volenti non fit injuria*, și noi nu am avut să mai dicem nici un cuvânt în privința aceasta, după ce reprezentanții nemțesci însăși din reprezentanța municipală a Budapestei au votat închiderea teatrului lor după un termen de șase săptămâni dacă aceasta n'ar fi o măsură, care mai târziu se va aplica și la celelalte naționalități în aceeași măsură decumva nu mai cu vîrf și dacă diaristica maghiară chiar și cea dintr-Români (Magyar-Polgár) nu ve ar pune în perspectivă, că Maghiarii au drept în statul lor să facă ceea ce fac staturile cele mai europene cu tradițiile naționale, cari întemplarea le-a situat în periferia puterii lor. Perspectiva aceasta este, că după acest drept, descoferorile de presă maghiară, alte naționalități să și la nădejdea de a mai pute vîțu ca atari pe teritoriul statului unguresc și să se pregătească din vreme de a fi assimilate în elementul maghiar. Dacă sunt dispuse și naționalitățile să se supună ne-

condiționat acestei sentențe de moarte, înțeleptii dela presa maghiară nu întrebă. Dar pentru ce să și întrebe, căci aceasta este un bagatel. Statul unguresc este astăzi la dispoziția ior. Cu banii statului se fac și se înfrumusează cetății, cari au să fie o poperire maghiară, se susțin teatru și muzeu specifice maghiare, căci alții, dacă nu sunt încă de tot, au să dovină măne, poimăne, numai *miserable contribuens*, încât nu vor voi a imbrățișa maghiarissarea.

O nouă „fericire” se pregătesc popoarelor din Ungaria. La propunerea lui Irányi a primit casa deputaților a istoricăna pe ministru de justiție a venit încă în sesiunea aceasta cu un proiect de lege privitoru la introducerea căsătoriei civile,

Presupunerea, că Taaffe se va retrage, după votul de blam cu fondul de dispoziție, a fost neintemeiată. „W. A. Ztg.” spune contrariul, că Taaffe are să se remână și că comitetul executiv al dreptei din senatul imperial i-a promis sprigini necondiționat. Tot așa a promis și clubul Cechilor.

Parlamentul german a primit legea socialistilor și în cetirea a două.

În Rusia, special în Petersburg, afară de bucuria pentru rezultatul alegerilor în Anglia, se mai simte o mișcare, care constatăndu-se că nu este numai o iluzie, va avea urmări însemnate. Corespondența din diare din capitală străine susțin, că dictatorul Loris-Melikov pregătesc o transiție dela despotismul cel înțepit de păna acum la stări mai libere. Se mai vorbesc, în legătură cu aceste și de pregătirea țarului Aleșandru pentru o călătorie mai indelungată afară din Rusia, ceea ce ar fi indenită cu retragerea sa dela cărma imperiului. Ceea ce se vede păna acum este că multe persoane, cu deosebire studenți, se elibereză din închisorile în care încăpuseră din cauza mișcărilor nihiliste din urmă.

Din Scutari se telegrafează,

că Iussufbeg și Ali-pasa s'au adresat către Muktar-paşa cu o scrisoare, în care declară, că acum, după ce Poarta și-a dat slăbiciunea pe față, învoindu-se că pretensiunile muntenegrene, ligă va lăsa însăși asuprași apărarea teritoriului ei și va continua apărându-păna și va elupta îndepen- dența Albaniei.

Din dieta Ungariei.

În desbaterea ce curge de vreo căteva zile în parlamentul unguresc asupra bugetului ministerial de culte și instrucție publică s'au atins unele întrebări de importanță. Dintre aceste meritea a fi relevată întrebarea patriarcatului sărbesc. Deputatul Sărbilor Dr. Michail Polit sulevă această întrebă supunând la o critică aspră purcerele nelegale a guvernului unguresc și arătând, cum li se iau naționalitățile nemaghiare succesive toate drepturile, cum li se vatămă păna și autonomia biserică garantată prin legi sănătătoare. Eată discursul lui Polit:

In statut constitucional civil-sate reprezentanța poporului se ține mandră când poate vota ministrul de culte și instrucție un buget căt de mare. Motive grave trebuie să aibă cineva când nu poate să voteze nici chiar bugetul de față. Dorere en am avut pururea asemenea motive, pentru cari nu pot vota acest buget, cu toate că aș vrea să preferez acest buget tuturor celorlați, n'lu pot vota, penetrându-iu privesc activitatea unui ministru de culte unguresc dintr-un punct de vedere mai înalt. Aș vrea să văd aducă în activitatea ministrului de culte unguresc acea direcție în politica de cultură, ca cetățenii statului unguresc, diversele naționalități și confesiuni, să se întărească în iubirea către patrie togmai prin o desvoltare în felul lor pe terenul culturii.

Naționalitățile Ungariei încă de mult ocolește ori și ce ar putea fi adus

în legătură cu cestioni politice, cu tendențe politice. Ele s'au retras cu totul pe terenul culturii presupunând că le va fi cel puțin aici iertat a se desvolta în spiritul național. Însă întreaga tendență a activității dumii ministru de culte se impotrivesc și aici și în anul trecut am fost martori la crearea acelei legi pentru scoalele populare, care se arată ca intruparea ideiei: că naționalităților nu le poate fi iertat a se desvolta în individualitatea lor națională, ci că ele sunt silită a se ține de desvoltarea naumeului săptânpăr. Dar guvernul unguresc nu s'a oprit nici măcar aici: el a trecut pe de terenul culturii pe terenul religios.

Istoria Ungariei ne dovedește, că lupta pentru libertatea religioasă a fost în același timp și o luptă pentru independența Ungariei. Față cu Austria catolică Ungaria abia și-ar fi putut păstra independentă, dacă reformația nu ridică un zid de despartire. Lupta seculară a protestanților din Ungaria a fost în același timp și o luptă pentru conservarea independenței Ungariei. Pacea dela Lintz a avut o însemnătate nu numai confesională ci și emblematică. Si care luptele protestanților din timpul mai nou nu au avut ele însemnătate politică? Oare Zsedényi și alții, cari au suferit în luptă pentru autonomia bisericiei protestante, n'au fost ei în același timp și apărătorii independenței Ungariei, anteluptătorii pactului dela 1867?

Toleranța religioasă și principiul autonomiei bisericesci au fost dintru început columnele principale ale statului unguresc. Acestea au adus pe unele naționalități în patria noastră. În deosebi Sărbii s'au hotărît a veni în Ungaria numai pentru că li s'au garantat libertatea religioasă și autonomia bisericiei lor. Si aceasta li s'au garantat pe deplin atât prin vechile privilegii sărbesci cât și prin legile ungurescă pănată în timpul mai nou, d. e. prin art. de lege XXVII:

FOITA.

Snoave și povesti populare adunate din gura poporului de un culegător tipograf (dl P. Ispirescu). București, 1879.

(Din „Binele Public”).

I.

Eram alătării în curtea Sorbo-nei după terminarea ședinței plinare a așa numitelor „societăți învățătore”, ședință presidată de dl Jules Ferry, ministrul instrucției publice, și în care, după cum am avut distinsa onoare a spune cetitorilor „Binele Public”, se decoraseră prof. Nordenskjold, căpitänul Palander, călătorii la polul nord, precum și o mulțime de membri ai diselor societăți. Stăteam sub bustul lui L. V. Leclerc și, cugetând la discursul ministrului care fulgerase versurile latine și latino-mania actualelor sistem de învățământ al Franției, me întrebam cu mirare cum spитеle nemuritorilor profesori ai Sor-

bunei (săd dicem numai dela 1500 încoace), cari după credința unora, planează în marea sală de onoare și în sălile cursurilor, nu se revoltaseră la audul sacreligei propunerii a ministrului de a sterge versurile latine din programul universitar și cum nu sănătăsiră sub gemetele lor infuriate tripla salvă de aplauze ce salută discursul lui Ferry durând 2 minute și fără de pe ministru să se scoale continuu pentru a mulțumi acestui public de învățăți profunzi.

Stăteam și cugetam, când atenționarea mi fu trasă de semnele de vie bucuroase a unui bătrân ca de 65 de ani, însoțit de un altul mai tânăr, care nu cam părea că împărtășește veselia celor dintâi. Se opriș și ei tot sub bustul lui Leclerc, cel bătrân continuând conversația, roșu de multă-mire și facând gesturi iuți și sprâncene. Ascultaui ca impins de curiositate. Erau doi archeologi provinciali, doi învățăți din aceia, cari nu știau nimic pe lume decât ceea ce se atinge de știință lor. Notari poata în retragere, imi diceam eu, cari la bătrânețe,

pișcătă de musca cutărei sau cutărei științe, să pun la învățătură cu o ardare de 23 de ani și cu o răbdare de 60 și să consacră avere și viață nouă și obositarea meseriei, ce au imbrățișat ca din chiar senin.

Pe când faceam aceste reflectări, cel mai bătrân scosese din posunariu o cărămida mititică, și plin de o indescrisabilă mândrie, o arătă colțul său ochi și sticliau de dorință și de gelosie.

— Noroc, amice; noroc mare, colosal, nebun! Preumbăndu-mă așa prin bătrânețe stradă Mazarine din dosul institutului, zăresc un magazin de sădrențuite curiosități și vechituri, și într-un coș plouăt, prăfuit și prăpădit această prețioasă reliucă, care va face gloria ultimelor mele dile. Ard de dorință de a ajunge mai iute la casă pentru a o studia cu deamărtură și a prezenta societății archeologice din departamentul meu un memoriu asupra importanței acestui rest al Ceramicei din secolul II al erei creștine..... (și aci urmară cu volubilitatea franceză date preste date, nume preste

nume, teorii și discuții archeologice de măna săptânpăr).

Ascultam și eu acest curs improvizat de archeologie silindu-mă din respreuteri a de feței mele o fisionomie că se poate de atentivă și a'mi opri violentă poftă de ris ce mă cuprindea, vădând pe vioiu bătrân jucând cărămida ca un copil o păpușă și uitându-se la ea cu o iubire imposibilă.

Reușis în incoacă mi stratagemă. Bătrânu archeolog vădându-mă căl ascult, se întoarse și către mine, ’mi apropie cărămida, facându-mă să o admir în toate colțurile și părțile ei: este tiner, domnule, imi șiese el, și ca tiner, știi că te interesezi de orice ce se atinge de domeniul științei.

Cărămida, cărămida, domnule rector, cărămida de ziduri vechi, roasă de ploaie, de vînt și de soare și sgâriată de cine scie cine la două colțuri într'un mod care mie, profesor, imi părea tot ce poate fi mai natural și care lui îi demonstrează peremptoriu, că buca de pămînt arse ce ținea în mână era o foarte rară moștră a artei ceramice din secolul II al erei creștine.

1791, art. de lege XX: 2848 și prin art. de lege IX: 1868.

Și făță cu aceste legi trebuie să ne uimim foarte, vedînd că guvernul actual — și astfelui n'a mai purces nici un guvern până acum — a returnat cum am dice autonomia bisericii sârbești prin schimbarea cea mai nouă în patriarchatul sârbsc denumind într'un mod unilateral pe administrator. Vă asigur, că de se intempsa un asemenea lucru cu reformații, parlamentul ar fi aflat mijloace pentru a sili pe guvern să se procedează pe cale legală. Într'o afacere cu mult mai nefinsemnată: la regula-re serboarei săntului Stefan, parlamentul a silit pe ministrul să-și revoace ordinăriunea. Si ce ar dice protestanții Ungariei, când ministrul president i-ar trece prin minte, a denumi pe unii superintendenti, pe alții a-i pensiona, și a designa vînători persoane și a stabili salarii?

Întrebarea bisericii sârbești a tîntut cu anii pe guvernul unguresc într'un resuflit. S'au trimis diversi comisari reg. în Ungaria de sud și s'a manuat un felu de stare de asediu, până ce în urmă se rezolvă și se delatărea dela ordinea dilei întrebarea bisericii sârbești prin alegera patriarcului Ivacicovicu și prin statutul congresual sănctionat dela 14 Maiu 1875. Cât a tîntut întreaga crîșă orientală comisiauna congresuală și-a provadut afacerile în toată linisea, a creat ordine și legalitate în afacerile autonome. Guvernul unguresc n'a avut nici cea mai mică cauză pentru a fi nemulțamit. Si congresul bisericesc sârbsc convocat în Octobre anul trecut a arătat atât tact și portare leală încât i s'a exprimat prea înalta mulțamire pentru activitatea sa. Dar la aceasta atitudine leală a congresului guvernul unguresc a respins într'un mod ce nu'l pricepe de loc cu o vîțămare flagrantă a legei pensionării pe patriarcul și înlocuindu'l simplu cu un administrator denumit, fără a mai întreba, dacă această denumire corespunde așteptărilor bisericii greco-orientale, legilor existente și în deosebi statutului congresual sănctionat.

De ce natură a fost pensionarea patriarcului „la rogarea sa proprie“, despre aceasta nu voiu să vorbesc. Dar după principiile dreptului canonice cunoscute nu poate fi vorba de „pensionarea“ unui episcop sau a unui cap suprem al bisericii. Într-venind casul de deficiență, el primesc un coajutor și aceasta se denumește de acela sau de acel organ, care numește și pe beneficiat. În biserica gr. orientală nu s'a practicat institutul de coajutor, ci casul de deficiență com-

— Eu mă duc, amice, dice 'cel mai tînăr; ne vom întîlni de sară la gară.

— Prea bine; — il veți, tînărul meu domn, dice bîtrânuș adrestandu-se către mine, crapă de gelosie; o să slăbească până acasă. E un distins archeolog dintr'un departament vecin cu al meu. El și soții lui din societatea archeologică de acolo vor înghilbi de năcas, când le voi trimite memorul meu asupra acestui obiect. Astă earnă, avusei fericearea a găsi un ciob de vas galic nou Cuvier, îl reconstituim multămată indicațiilor ce adunai de prin publicațiunile archeologice și, după deplina lui reconstruire, dedeu în onoarea vasului o masă la care invitau, pe lângă societatea archeologică a departamentului meu și pe aceia a celui vecin, de unde e amicul meu. Vasul ocupă locul de onoare în mijlocul mesei incunguiat de alte antichități din colecționarea mea. Li se scurgeau ochii vecinilor; de-abia măncau. Li-e năcas căci n'au ce să mai facă. Au săpat, golit, cernut departamental lor.

pletă intemeiază sedisvacanță, iar abdicătura și casul de deficiență îl judecă intogma ca și în biserică catolică acel organ, care numește și pe beneficiat. Dacă s'ar aplica și în biserică orientală instituția de coajutor, casul de deficiență ar trebui să-l judece sinodul și congresul sârbsc ar trebui să aleagă pe coajutor cum alege și pe patriarch. Ear dacă în biserică gr. orientală deficiența perfectă intemeiază o sedisvacanță și dacă deficiența e impreună cu o abdicătunie, atunci se observă tot ce obvîne în casul unei sedisvacanțe.

Ce trebuie să urmeze în casul sedisvacanței, aceasta, abstracție făcând de așezările bisericesc, o statușoare foarte exact statutul congresual sănctionat dela 14 Maiu 1875. Acest statut nu cunoasce nici un administrator. Episcopul cel mai bîtrânu administrează impreună cu consiliul metropolitan metropolia, și acest episcop rămâne presidentul congresului până la alegera metropolitului patriarh. Înainte de a se sănctionează statutul congresual potestatea de stat denumită într'un mod unilateral un administrator, dar numai pe timpul de sedisvacanță, dar acestei denumirii i-a lipsit ori-ce temei de drept, pentru că vechile congrese sârbești au reclamat totdeauna acest drept pentru sine. A denumi însă după sănctionarea statutului congresual un administrator, e o nelegalitate pe față. Neconsiderându-se starea actuală din metropolia sârbească ca sedisvacanță un administrator e imposibil chiar și după absulut de mai nainte al potestății de stat și vîțămare legei e cu atât mai mare, pentru că prin denumirea unui administrator, cum e cea întemplată de către, dreptul, de a alege liber pe metropolitul patriarh, garantat prin vechile privilegii sârbești, prin celealte legi unguresc respective și prin statutul congresual se poate face ilusorii cu desevărsire. Guvernul va pute să „pensionizeze“ din ori cu motiv pe patriarhul abia ales și să denumească pe viață această întreagă — care poate fi foarte lungă — un administrator într'un mod cu totul unilateral!

Procederea ilegală ce s'a urmat cu schimbarea în patriarchatul sârbsc, abia s'ar putea explica, dacă n'ar sta în legătură cu cestiușa bisericii din Bosnie. Era an indigit de căuza ocasiunea desbaterei asupra preiectului despre Bosnie la însemnatatea acestei cestiușe. Nu incape nici o indoială, că în Viena ar vrea oamenii să rezolveze această cestiușă înțelegeră cu guvernul unguresc, ba chiar cu influența precumpărătoare a acesteia. Numai că guvernul unguresc a arătat făță cu guvernul comun mai mult zel decât să prețină dela dênsul. În faptă în

Viena nu s'a cerut de loc vîțămarea autonomiei bisericesc a Sârbilor prin denumirea unilaterală a unui administrator și un asemenea lucru nici că se putea cere, pentru că aceasta nu interesează de loc pe guvernul comun; ci în Viena s'a dorit numai regularea cestiușei bisericesc din Bosnie prin un episcop sârbsc de aici. Guvernul unguresc însă voi să se folosească de aceasta ocazie pentru a aședa pe favoritul seu în locul patriarcului. El însă a făcut prin aceasta un servit foarte reușit guvernului comun. Favoritul guvernului unguresc putea să mai îspravească ceva ca episcop sau metropolit al Bosniei, dar administratorul devenind odată imposibil între Sârbii de aici va fi cu atât mai imposibil în Bosnie, unde ar putea fi bănuit de cap bisericesc al unui octroaș Sârbilor de un guvern catolic. Dintr-altele toată causa cu ocupătia unea Bosnie nu va mai dura mult după invingerea liberalilor în Anglia. Bosnie și Erțegovina vor putea să primească o organizație cum și acea din Rumelia orientală și — atunci și vor regula însele cestiușe bisericescă.

Încât pentru schimbarea în patriarchatul sârbsc noi Sârbii avem dreptul să cerem ca să se reactiveze starea legală așa cum e stabilită în statutul congresual sănctionat. Si această stare legală — după ce abdicătunie patriarcului Ivacicovicu nu se mai poate revoca — sără pută reactivează când guvernul ar ierta să se facă toate cele de făcut în înțelesul statutului congresual sănctionat. Dacă guvernul n'u va vrea să activeze starea legală, firesc noi nu vom putea rezista volniciei: noi ne putem pronova numai la lege. Dar ar fi chie-marea parlamentului a îndruma pe guvern în marginile legei. Noi Sârbii n'avem lipsă de o autonomie bisericescă, care aternă dela volnicia unui ministru.

Guvernul face un joc cam periculos cu întreaga această afacere. Nu penetră ar avé să se teamă de ceva ci pentru că potențiaza din ce în ce mai mult nemulțamirea unei potporușiri întregi. Si aceasta nemulțamire există nu numai la Sârbi ci la toate naționalitățile din Ungaria. Da, da! pe suprafață e o liniste de vînt perfectă, dar în adîncime vîjese și cloctesecă într-un mod fieros. Poporul unguresc trecea odată după lupta sa de libertate din anul 1849 de antepășitorul libertății, în prezent însă prin greșele guvernului seu el trece de asupitorul libertății altor popoare, cum a diu nu demul Gladstone, și despre aceasta noi naționalitățile din Ungaria vom putea da cel mai bun testimoniu.

Intr'un stat, în care se atacă

deja libertatea religioasă, trebuie că merg rău lucrurile. Ministrului de culte, fiind că sub dênsul să a putut întempsa o asemenea vîțămare a legei, cum a fost și aceea cu schimbarea în patriarchatul sârbsc, nu pot să i vo-tez bugetul.

(Va urma.)

Corespondențe particolare

ale „Telgrafului Român.“

Alba-Iulia, în 16/4 1880. (Afi-cerea dela Oarda de sus). Spre lămu-rirea adêvărului față cu cele publicate de „Kelet“ „Hermanstädter Zeitung“ despre infricătă scenă din comuna Oarda de sus, am onoare a Ve im-părăști următoarele:

In anul trecut s'a fost decis, ca în comuna Oarda de sus să se facă comasare, și între alții au căpătat parte și Citron Josef, Jidov cărci-mariu în Oarda de jos, care în scurt timp cu geștefurile sale a scutit a-și căsciga mai multe pămînturi și acum se gereză ca mare posesor cu toate că posedă numai puține pămînturi încă nu se poate a se numi proprietar mare. Numețul Jidau i-a venit particică lui din păsunatul satului tocmai în calea vitelor respective în nemijlocita apropiere a păsunatului remas fostilor coloni, aşa că această sunt impedețat în folosință păsunatului lor arăndu-se și semenându-se locul Jidauului.

Ca în tot locul unde se fac comasări, interesele poporului s'au jignit, și de aceea oamenii au recurs contra comasării întemplate, care remediu încă nu se rezolvă. Cu toată ne-indreptășirea poporul nu a facut nici un pas nelegal până când nu a fost provocat în un mod insultător. Anume fa diua de bunavestire, pre cănd întreaga comună curat română mergea la biserică birișii Jidauului Citron mergeau prin sat, ca să are particică lui din făneț, și s'au și apucat în față locului de arat, ceea ce vîdend vre-o seose locuitori s'au dus la acei birișii, fără ca acolo să fie de față Citron, și i au provocat ca să nu are în diua de sârbătoare, că aceea nu o pot concede numai, ca un Jidov să le surpe sârbătoarea, și fiind că slujile nu au voit a inceta cu lucrarea acei seose oameni au tăiat legăturile plugului și au mers acasă. Casul acesta ar putea forma o abaterie sau o conturbare, dar nici de cum aceea ce voiesc domnii a scorî.

Jidau după aceasta au mers la Zeyk Antal, solgăbirăul vestit din Viat, care în loc să îndrumă la judecătoria competentă a luat asupra sa după obicei și aplanarea causei pre-sente, ca să poată batjocori poporul pre-cum a facut mai acum 2 ani cu locuitorii

— De ce nu și îndreptășă activitatea spre istoria departamentală spre studii locale de datorie, cred....

— Ce istorie! ce datorie! Dar societățile de istorie, paleontologie, etnologie, ethologie, heraldică etc. etc., ce fac?

— Ce? se cunosc toate superstițiușile, toate.....

— Ba bine că nu! Părinții noștri încă cunoscă datine, credințe, moravuri, jocuri, dansuri, ierésuri, băsimi, snoave, pilde, ghicitori și mici cântece! Deabia nea mai rămas căte ceva din aceste și nouă pentru a le studia și a le compara cu ale Romanilor. Cele principale ca și cele secundare s'au publicat, discutat, anotat, comentat și comparat. Acum s'au răpedit cei de la societatea istorică și de la cea heraldică prin archivele tribunalelor, primăriilor și cele rurale să vadă doar, doar vor mai găsi ceva pentru a face memoria. Dar în departamentul d-tale cum să arătă archeologia?

— Eu sunt străin, domnule; sunt Român.

— Așa?! Cum să arătă archeologia în România?

— Bine domnule avem și noi bîtrâni archeologi infatigabili cu d-ta (salut din partea lui) cari n'au de căt să sape și găsesc coscincușe române dace, gete și agatirse...

— Fericită țară! noi le-am desgrăpat pe toate ale noastre. Fericită țară!!

— Ba să găsesc coscincușe a căror origine nu e bine definită. Resturi cari se cam asemănă cu interesanta d-tale cărămidă se găsesc cu mîile...

Fericită țară!!! (Salut din partea mea)

— Dar ceea ce mă miră mai mult, onorate domou, fu ceea ce mi spusești, că toate obiceiurile poporului sunt dejas clasice și originale găsite

— E! e! tînărul meu domn, avem membri în societatea noastră etnologică, cari sunt capabili să îți spună pe loc... spre exemplul de unde vine și prin căte faze a trecut bîtrâna datină de a purta le boiș de

buiș (lemn de cimisir) în Dumînică Ramurilor (D. des rameaux, la noi Florile cu sălcii); să ţi le ia de la Sabini, poate de la Etrusci, să ţi le treacă pe la Români, să ţi le compare cu finicul intrării în Ierusalim, să ţi le aducă în Galia, să ţi le scoată din evul meiu și să ţi le dă gata în timpuri moderne, servindu-se cu conjecturi abile și cu autorități in-

contestabile.

Plecă după ce ne mulțamîram unul altuia, ear eu mă 'ntorsei acasă gândindu-mă la nenumăratele și minunatele studii ce s'ar putea face în țara română unde la fiecare pas înălțim o datină, o credință, un ierăs, o snoavă, un basm, o pilda, un joc, o ghicitoare, un danț, pe care l'găsesci (cu răbdare și cu munca) ce este și dreptul) într-unul din autorii anticătă latine primitive sau clasice, sau decadente sau... macaronice (primii secoli ai evului mediu italiano și galic de meadă-dii).

(Va urma.)

comunei Stragia, cari nevoind a se supune la aceea, ca să primească pre o persoană de jude comunitate, ce era favorită de solgăbișii, a arăstat pre 80 locuitorii și i-a dus legături de-alungul satelor până la Vîntii inferiori, făcând arestare, că poporul a revoltat; când însă prin judecatorie s'a cercetat lucrul, s'a dovedit totă arestarea și arestarea de nebasată, fără ca cineva să fie dispus a se defălătura acest om, ba din contră în stă adă in voie, a aresta și maltrata după plac. Așa au procedat și în casul present, căci fără ca batăr să fie mers în persoană la fața locului au aflat de bine ca îndată se deea ordin la sesă gendarmi ca să meargă în comună și să prindă pre oameni, eară acesta venind Joi dimineață în comună au început să prindă pre fiesce care bărbat, cei venia incale și așa prindând preste 20 de persoane i-au legat pre toți ca pre nesec hoți și i-au dus în curtea judeului comunitate, unde apoi gendarmii s'au apucat de beat și ospătă. În timpul acela se întâmplăndu-se fâma despre arestări în comună, oamenii fără arme s'au adunat la judele comunitate, și au rugat pre gendarmi să nu-i ducă legăti pe cei princi, că aceea nu sunt vinovați, căci de se cere ei bucuros se vor însoții dimpreună cu ceilalți locuitori, și doresc ca și pre ei să-i escorteze. Se precepă că au urmat vorbe însă fără nici un cuget de rezistență sau de amenințări, de căcăea, că nu lăsa ca pre oameni nevinovați să-i ducă legăti. Gendarmii fără de a face multe vorbe s'au apucat la atac și l-au pușcat eară poporul a luat-o la fugă, dar nu a putut fugi căci o poartă era incuiată și așa care au voit să se mantuie au trebuit să sară în o prăpastie, afundă de 5 stângeni, unde mulți s'au vătămat rău, eară în curte au ramas un mort și vre-o 15 răniți de pușcături și baionete. Cum că poporul nu a atacat dovedesc și ranele, cari cele mai multe sunt în dos, dar nu în față. Nu este drept că s'a tras clopotel în una dungă, căci sunetul clopotelor a fost pentru re-pausatul fecior a lui Petru Popa, și prin urmare înzedar se scornesc atari neadverări numai pentru a justifica procederea nelegală și maltratarea poporului. Când a sosit milizia nu a fost nimic din toate căte se vorbiau, apoi minciunilor din „Kelet“ că întreagă populație din Alba-Iulia era îngrijită de siguranță comisie judecătorescă le lipsește ori ce basă, pentru că numai puțini scură despre tot lucru. — Aceasta este după că am putut afla starea adveră, și fiind cercetarea în cursă la timpul sev voiu face cunoscut și rezultatul aceleia. În adveră că numai în state rău administrate se pot întâmpla astăi batjocuri.*

A.

Esriere de concurs.

Cu începutul celui mai de aproape an academic (1 Septembrie 1880) vor fi de ocupat în instituție c. r. de educație și cultură militare aproksimativ următoarele locuri stipendiare:

110 Locuri stipendiare întregi sau pe jumătate libere.

30 Locuri stipendiare de stat și provințiale.

50 Locuri fundaționale private.

Acestea se împart:

160 pe I curs anual al scoalelor reale inferioare militare și în toate cursurile anuale ale scoalelor reale superioare.

În cursurile II. III și IV ale scoalelor reale inferioare militare și în toate cursurile anuale ale scoalelor reale superioare.

* Mai avem și alte informații relative la afacerile din Oarda. Noi o reproducem pre cea cea mai moderată.

Red.

militare nu va avea loc în acest an primirea regulată.

Condițiunile de primire sunt cuprinse în prescripțial* publicat în anul 1875 în broșura 25 a foiei normale de ordinații pentru armata c. r. și aici se vor releva numai condițiunile generale de primire pentru aspiranți.

Se cere:

1. Indigenatul de stat austriac sau unguresc (esternii au lipsă de prea multă învecinare a Majestății Sale c. r. și r. apostolice.)

2. Aptitudinea trupească;

3. Purtare morală îndestulitoare;

4. Etatea maximă netrecută de 12 ani ai vieții pentru intrarea în cursul anual I. al scoalei reale inferioare militare

5. delă o scoala poporala;

19 ani pentru intrarea în cursul anual I. al academiei militare

Cunoșințele pregătitoare de lipsă, și anumite pentru a intra în cursul I al unei scoale militare reale inferioare se cere (ca aspirantul) să fie absolvent bine clasa 4 sau

5. dela o scoala poporala;

pentru a intra în I curs anual al unei academii militare să cere să fi terminat studiile cu bun succés la o scoala reală sau la un gimnaziu.

Toți aspiranții trebuie să se supună la un examen de primire. Aspiranții pentru cursul anual I. dela scoala reală militară inferioară pot să depună examenul de primire în parte și în limba lor maternă, trebuie însă să scie limba germană în mesură că să poată asculta cu folos instrucțiunile; cei pentru academiiile militare vor trebui să depună examenul de primire în limba germană.

La examenul de primire se va face de astădată abstracție de cunoașterea limbilor ungări și boemă, cari sunt obligate conform planului de învățămănt pentru scoalele militare, dar li se va da preferență a celor petenți, cari cunosc una dintre aceste limbi.

La examenul de primire pentru academii militare să cere mai departe din limba franceză ceterie fluentă și corectă, apoi traducerea de exerciții simple din germană și franceză, și din franceză în germană cu ajutorul unui vocabulariu.

Obiectele militare, precum și celelalte deusterită d. e. gimnastică, scrima, înnotătire etc. nu sunt obiecte pentru examenele de primire.

Academia militară din Wiener Neustadt are mențiunea de a cresce elevi pentru infanterie, trupa de vânători și cavalerie, ear academia militară tehnică și menită pentru calificarea de elevi pentru artillerie, pentru arma de geniu și pentru regimentul de pionieri, și în perioadele de primire în academia militară numita mai în urmă trebuie a se indica, dacă aspirantul dorescă a fi primit în despărțimenterul de artillerie sau de geniu; aceasta rogare se va satisface pe cărui se va putină cu ocazia unei împărării.

Aspiranții la locuri stipendiare erariale cu totul libere vor purta chiar și în casul când comanda generală (militară) le va incuviința pentru lipsa de mijloace dovedită plătirea cheltuielilor de drum dela erariu, aceste cheltuieli din urmă pentru refuțoare din banii lor proprii, dacă primirea în institut nu a urmat pentru defecte trupesci sau pen-trupăgătire defectuoasă (foaia normală de ordinații broșura 45 cr. 1871).

La perioadele de primire va trebui să se accludă:

1. Atestatul de patrie (se poate produce și decursiv în termen de un an);

2. Atestatul de botez (nascere);

3. Atestatul dela medic despre aptitudinea trupească a aspiranților (acela va trebui dat în înșesul instrucțiunii pe care ordinația circulă dela 2 Februarie 1880 desp. 14 Nr. 189 — foaia normală de ordinații broșura 4. ex. 1880.

— pentru cercetarea medicală a aspiranților la primirea în instituție de creștere și cultivare militare);

4. Testimoniu scolar din urmă (scris scolare, conspect scolaric);

La locuri fundaționale evențial:

5. O dovadă deosebită despre aceea că potențial corespunde condițiunilor din literale fundaționale.

Elevi pe plată vor fi primiți în instituție numite numai în conformitate cu spațiul ce va mai rămâne și încă pentru condițiunile, cu care li se permite futrare, ci se îndrumă la prescrierile amintite mai sus din anul 1875 cu acel adous, că banii de cost pentru scoalele reale militare, s'au stabilit deopotrivă cu 400 fl. pentru academiiile militare de o potrivă cu 800 fl. Banii vor trebui plătiți pe o jumătate de an înainte la comanda institutului respectiv.

Prelungă aceasta va trebui să mai solvească pentru cei care elev pe plată în cursul anului din urmă al academiei militare, cu rata ultimă a banilor de cost, și o sumă stabilită ad hoc pentru echiparea elevului în casul când va fi ca ofițier.

Petitionile pentru conferarea de locuri erariale și pe plată se vor primi în luniile Aprilie și Maiu 1880 de comandele cercuilor suplementare, de comandele locale, de cetați și generale (militare).

Petitionile ce vor sosi la autoritățile numite după 31 Maiu 1880, vor fi respinse necondiționat.

Elevii erariali cu totul liberi și elevii fundaționali dela scoalele reale militare și dela academiiile militare vor avea să solvească la întrarea și strămutarea lor într'un institut o sumă de sesă floreni pentru conservarea mobilării scoala-rii, preste aceasta o contribuție de doișprădece floreni pentru mijloace de învățămănt la cassa institutului.

In orfanotropiu din Fischau vor fi de ocupat cu începutul celui mai de aproape an scolaric aproximativ 24 locuri erariale și un loc fundațional I. E. V. Ruth-mayer.

Drept la amândouă categoriile de locuri au fiu deveniți cu totul sau în parte orfani ai persoanelor din armată, din marina de resboiu și din ambele miliții teritoriale din statul activ al pensionașilor și invalidilor, afară de subordonări și soldați; la locuri erariale mai au preste aceasta în mod excepțional fiii gagistilor cari nu se află în nici o clasă de diete, și și subofițerilor, chiar și când părinții sărăfă încă în viață sub condițiunile stabilite în broșura 45 a foaiei normale de ordinații pentru armata c. r. reg. din anul 1877.

Petitionile de primire trebuie trimise pe cale oficială cel mult în luniile Aprilie și Maiu 1880 la comandele generale (militare).

In institutele de crescere pentru ficele de ofițeri din Hernals și Oedenburg vor fi de ocupat cu începutul celui mai de aproape an scolaric.

7 locuri stipendiare erariale cu totul libere și 17 locuri cu totul libere din fundația Francisc Isosif-Elisabeta.

In cele din urmă se vor putea aședa în casuri deosebită demne de considerat și în mod excepțional și fice de auditori, medici, contabilii militari și de funcționari militari.

Elevi pe plată nu se vor primi în acast an din lipsa de spațiu.

Toate locurile se vor ocupa în clasa I; deci să cere ca potențele să nu fi trecut preste anul al opulea din viață.

Condițiunile de primire se află cuprinse în broșura 45, a foaiei normale de ordinații pentru armata c. r. reg. din anul 1877*).

Petitionile de primire trebuie trimise până 30 Maiu 1880 la comandele generale (militare).

In scoalele de catede și se vor primi cu începutul celui mai de a proape an scolaric tineri din statul civil, dacă sunt de 14 ani, au crescere bună și cunoștințe pre-

găitoare suficiente, și sunt dezvoltăți trupesc într-un mod corespondent.

Inchit pentru condițiunile de primire indigăne la instrucțiunea* pentru scoalele de trupă „Partea VIII“ scoalele de catede și cognitie a apărut, în care se află deținutii mai de aproape despre cognitie aces-tor scoale.

Petitionii au să prede petițiile lor de primire până la 25 Iulie 1880 aceleia comande a scoalei de catede, în care doresc și a primi.

Viena, 24 Martie 1880.

Ministrul ces. reg. imperial de resboiu.

Varietăți.

* (Aprobare ministerială) Statutele societății măcelarilor români din Brașov s'au aprobat din partea ministrului reg. ung. pentru agricolatură, industrie și comerț înzestrându-se sub Nr. 5056 ex 1880 cu clau-sula legală.

* (Concertul) de ieri seara a „Reuniune române de cântări“ a reușit bine: luând adeca în privire totalitatea prestațiunilor muzicale. Programa bogată, poate chiar prea bogată, pe care organul nostru a publicat-o mai nainte, s'a executat în toamnă fără vreo modificare înaintea unui public destul de numeros, între care am putut observa mai mulți străini, iubitori și cunoșcători de arta musicală. Dacă este să ne specializăm încăpătă părerea, ce alcum cuprinde o recunoșință călduroasă pentru toți, căci și la concurs cu o nobilă insuflare și ieri seara intră a dovedi, că „Reuniunea noastră națională“ stete la înălțimea misiei sale: fie permisă a apăsa asupra celor două duete, „Cântecul pasagerilor de A. Rubinstei și „Cântec de toamnă“ de F. Mendelssohn-Bartholdy, cântate de d-na A. M. și d-ra E. P. cu nisice glasuri simpatice, ce dovedesc totodată o bună scoală; jocul abil a pianistei d-nei M. B. se alătură apoi cu pretenție la laude cuvenite, ce trebuie să-i o aducem.

* (Convocare). Adunarea generală a reuniunii învățătorilor Români gr. or. din ținutul Sibiului conform conculsului luat de aceași în 14 Aug. 1879 va avea loc în anul acesta la Săliște în 23 și următoarele zile ale lunii Aprilie st. v.

In prima ședință, care se va începe la orele 11 antemeridiane, reuniunea și va serba inaugurarea sa solemnă prin producții în cântări chorale, declamații și cuvântări despre obiecte din stiera pedagogică. Era în ședințele următoare adunare se va ocupa: a) cu examinarea raportului comitetului reuniunii despre exercițiul anului eripăt, b) cu împărtirea teritoriului reuniunii în subveniuni, c) cu stabilirea unui regulament pentru afacerile interne ale reuniunii, d) cu discutarea de teme din sfera pedagogiei și a didacticei, ce vor fi prezentate de membrii reuniunii, e) cu întreprințarea de membra reuniunii, f) cu desfășurarea locului și a timpului pentru fitoarea adunare generală reuniuniei.

In aceasta adunare se invită a participa membri reuniunii și toti a-micii scoalelor și ai progresului poporului român.

Sibiu 4 Aprilie st. v. 1880.

Președintul reuniunii învățătorilor Români din ținutul Sibiului

I. Popescu m. p.,

presed. reun.

* (Convocare). Dels presidui reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeș. Mult onorate domnule! Conform dispoziției § 23 din statutul reuniunii învățătorilor

* Copii de tiparuri separate de pe acest prescripțial apărăti în tipografia c. r. anului și de stat, apărat la L. W. Seidel și fiu seu în Viena, în fine la Carol Prochaska în Techen.

* Copii de tiparuri de pe acest prescripțial apărăti în casă instrucțiunea și apărat la L. W. Seidel și fiu seu în Viena.

rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului, subsemnatul presidu al acestei reunii, aflat de lipsă a convoca o ședință de comitet pe 14/26 Aprilie a. c. care se va întâne aici la Bocșa-montană în scaloa gr. or. la 11 ore dimineața.

Deci dărzi m. on. d-ta ca membru de comitet... este cu toată stima cu-viincoasă invitat a participa la această ședință de comitet la timpul și oara determinată și încă cu atât mai vîrtemos, cu căt la aceasta ședință de comitet, pe lângă alte obiecte importante și de interes pentru reunii, deodată se va lăsa dispozitunile ulterioare în privința edării portretului binemeritatului emerit profesor și director pre-parandial Aleșandru Gavra.

La locul acesta vi se observă de nou, că în înțelesul decisiunii comitetului nostru din 18/30 Septembrie 1877 Nr. prot. 3 veți binevoi a notifica subsemnatului presidu participarea ori la cas de impedeare neparticiparea la ședință convocată.

Bocșa-montană 3/15 Aprilie 1880.

Stefan Antonescu, Ioane Marcu,
președ. reun. notar.

* (Reactivare). Constantin Ghica, care fu deputat din oficiul seu de vicecomite al Carasului s'a reactivat în postul seu din partea ministrului de interne.

* (Espositiune de flori) se va întâne în primele dile din Maiu în Sibiu în grădina lui „Hermann”.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 19 Aprilie n. Deputații au primi fără modificare, conform propunerei comisiunii, titlurile „Inspectia scolară” și „cult” a bugetului de instrucție.

Berlin, 19 Aprilie n. Reichstagul a primit propunerea comisiei, după care legea socialistilor se prolungește până la 30 Septembrie 1884 și hotărirea despre refuzarea petrecerii a expusătilor nu este aplicabilă cu privire la membrii Reichstagului și a Landtagului în restimpul sesiunii.

Petersburg, 19 Aprilie n. De Sâmbăta încoace starea lui Gorgia-co este mai favorabilă.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Bibliografie

Dr. Augustin Lauran: Crestinul greco-catolic deprins în legătură. Manual catetic și istoric etc. Oradea-mare 1878. VI+359 pp. 1 fl. 20 cr.

Subrenunțea învățătorilor români ortodoci din țara Bărci în adunarea sa generală dela 17 Faur a. c. a luat la desbatere tema: „Cari ar fi manualele cele mai potrivite pentru învățarea religiunei, precum și metodul, după care ar fi să se propune acest studiu? Această temă s-a studiat de o comisiune, care asupra vedorilor sale în ședință plenară a făcut raport, și care a fost primit de conferență. Rezultatul acelui studiu asupra manualelor de religiune în curs este următorul: Manualele folosite până aci în scaloa sunt nemetodice. Din acest conlus a conferenței se poate deduce, că manualele sunt și necorespunzătoare, — adecă sunt rele. Un manual poate să fie necorespunzător său din punct de vedere calitativ sau cantitativ, adecă sau propune o învățătură greșită ori falsă, sau doar pre mult față de inteligența scolarilor pentru caru este nutrit. Coferența, se vede că amândouă le-a avut în vedere, se pare însă că drept motiv a necorespunzării a folosită calitatea manualelor. Aceasta se poate deduce din următoarele cuvinte a raportului: „În-

se servește scaloa noastră poporala, cuprinde în sine niște material vast și desfăcut, în amanunte și subtilități cari, fiindcă nu se potrivește cu cultura generală a omului! (?) nici nu pot efectua altmintrenea asupra puterilor sufletești decât apăsându-le și paralizând dezvoltarea lor.

Ca rezultat a acestora se arează apoi în imăda copilului încolțind germele urei frățesci, ear în mintea lui întreținându-se absurditatea și confusinea.“ (1).

Cum a ajuns comisiunile și prin ea conferența la acest conlus este greu de pricpeut, atunci când avem înaintea ochilor istoria învețământului religios, de cănd biserică ortodoxă susține scoale. Poate că cineva dintre membrii aceleia subrenunții va fi având gata un manuscris tractând materii religioase; ba poate că i s'a fi demuat aprobația cerută.

Nu voi a lăua în apărare manualele introduse pentru învățământ religios, de și merită. Voin se constată aci, că tocmai acele manuale au cu deosebire problema a delatură ura frățescă. Toate manualele ortodoxe sunt efclusiv genuine și curate învățături creștine după cum o mărturisesc biserică ortodoxă. Problema lor este a conduce pre credincioși la realizarea principiilor și ideilor fundamentale a creștinismului și vieții creștine a credinței amoroare și speranței; a conduce către cunoașterea și realizarea idei fundamentale pentru existența societății omenești: a iubirii. Și în acest înțeles sunt și compuse. Că sunt defecte în construcția lor este adeverat, dar acele nu sunt în calitatea învățăturii, ci doar în sistematizarea aceleia. Și ori că de mari ar fi acele defecte, au totuși un merit necontestabil, că adecă: nu sunt serise cu intenție.

Nu așă stă lucrul cu alte scrierii, cari încă sunt menite a fi manuale de scoala. Mai mult ele sunt menite pentru luminătorii poporului. Aci se arată ura între frați și disprețul de convingerile religioase ale altora, tractate sistematic. De atare natură este lucrarea ce am anunțat în fruntea acestui tractat. Am stat mult pre cumpene să anunț această lucrare, am stat pe gânduri dacă ea merită să se occupe mintea sănătoasă de děnsa ori să ignoreze ca pre o băjocură și unplagiat al literaturii. După ce am văzut cele dișe de conferență de sus rug pre on. Redactuam ca să deo loc acestei dări de samă asupra scrierii citate, sub resuponderea mea personală. O făc aceasta ca „luminătorii poporului” să știe ce au în mână și să știe ce au de înțe despre această scriere; V. Ambrosiu dice: „cetim unele, ca altii să nu le cetească; cetim altele, ca să nu le ignorăm; și cetim unele, nu casă le ţinem, ci ca se împungăm.”

Cartea arătată este scrisă cu distință privire la istoria „desbinării grecesci”. Materie cuprinsă în děnsa nu este originală a autorului ci este o compilare, ca multe alte de soiul acesta. Nefericirea este că find materialele alese cu intenție se caută autori foți de cei mai rabiați.

Se compune din două părți. În cea dinăuntru se explică doctrina credinței romano-catolice. Ca model dl Dr. Lauran ș-a luat carteasă iesuistică Cardinal Robert Bellarmine: Dichiariatione dela Doctrina Christiana etc. Bellarmine a vietuit și scris în jumătate a doua a veacului al XVI, și a fost unul din cei mai mari iurișii dar totodată și un aprig polemic contra tuturor apăstilor (a se vedea scrierile lui: Disputationes de controversiis chr. fidei adv. hujus temporis haereticis 1581—93—). În prelucrarea operei citate, dl Lauran nu a remas consecvent, ci ca și dl T. Budu în prelucrarea caticheselor lui Mey, a mai adăus și concepții de ale sale. Se explică mai departe decalogul și pentalogul bisericei, sacramentele și sfatuurile evanghelice, la cari se adaugă și o esență învățătorilor morale.

In partea a doua fericescă nația și literatura românească cu un compendiu de istorie bisericească, lucrat total după Dr. Ioan Nogal actualul episcop în partibus infidelium (pentru România ortod.) cu resi-

denta în Orade, sub titlul de coadjutor. Înse aceasta este numai fragment. Adeverată carte istorică o constituie: istoria desbinării grecilor după II Triumfo dela religione, dela iesuistic Alfonso M. de Liquori. Față cu această parte dice Lauran p. IV „că pre crestinul greco-catolic mai are îl interesează istoria nefericitei desbinării grecești.

Înălț pentru partea antănu, fiind obiect al credinței, las neatinse învățăturile din ea, de oarece multe chiar după doctrina papistă sunt false, fiindcă stau în contradicție directă cu s. scriptură. Pre mine ca ortodocșii mă interesează cu deosebire partea istorică, fiindcă aci este schimosit și falsificat adeverul istoric.

Partea istorică pag. 234 seq. o împarte în cinci perioade: I, până la Constanti-n; II, până la Carol; III, până la conciliul tridentin; IV, până la conciliul vatican 1869; V, până astăzi. Este expusă această istorie în formă de catichism cu întrebări și răspunsuri. Abstragând că totul este o superficialitate, că d. e. în perioadă II nu aflat demnă dintr-o orientație a înșirii numai patru scriitori, — dar se spun foarte multe neexactități istorice: așa că Petru a întemeiat biserică din Roma, ca murit acolo (pag. 226); că S. Augustin, care scim că a murit la 430, în veacul al 17 a intors la creștinism popoarele din Anglia etc.

(Va urma).

Bursa de Viena și Pesta

din 17 Aprilie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	105.80	105.90
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	—	83.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.50	99.25
Obligatii ung. de stat dela 1876 de ale drumurilor de fer ung.	86.75	87.—
Imprumutul drumurilor de fer ung.	125.50	125.75
Obligatii ung. de rescompărarea pământului	92.50	92.25
Obligatii ung. cu clausula de sorpre	—	91.91
Obligatii urbariale temești	92.—	91.50
Obligatii urbariale temești, en clausula de sorpre	—	91.—
Obligatii urbariale transilvane	92.—	92.—
Obligatii urbariale croato-slavonice	93.—	—
Obligatii ung. de rescompărarea decimiei de vin	92.50	92.75
Datorie de stat austriacă în hărție	73.25	73.25
Datorie de stat austriacă	73.75	73.75
Sorpi de stat dela 1860	130.50	130.50
Ajumini de bancă austro-ung.	836.—	836.—
Ajumini de bancă de credit ung.	285.50	286.30
Ajumini de credit aust.	272.25	272.—
Sorpi ungurești cu premii	—	—
Argint	—	—
Galin	5.61	5.55
Napoleon	9.49	9.45
100 marce nemepsi	58.65	58.60
London (pe polia de trei luni)	119.15	119.15

Economio.

Sibiu, 16 Aprilie n. Pro hectolitră: Grău 8—9; Grău săcărești, 8.650—7.50; Săcărești 8.590—5.30; Orz 8.460—5; Ovăs 8.340—3.80; Cucuruz 8.490—5.30; Milăz 8.6—7; Cartofii 3—3.50; Semănă de cănepă 8.—8; Mazere 8.—8; Linte 8. 11.—12; Fasole 8. 7—8 pro 50 chilo; Făină de porc 8. 8.50; Slănină 8. 37—40; Unsor de porc 85—40; Sărăci pro 50 chilo 8. 16.—17; Sărăci de lumiñări 8. 24—25; Luminiñă de său 50 chilo 23—29; Sărăci 8. 20.—21; Făină 50 chilo 8. 1.05—1.15; Cănepă pro 50 chilo 8. 16.—18. Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic 8. 3.75 Spir pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 er.; carne de bovină 45—50 cr.; carne de porc 50—54 er.; carne de berberece 50—52 er.; carne de miel (intrig) 8. 1.—1.80 ouă de 10 cr. Tergul de aju în binșor cearcat; bucatele său etiñiti; timpul și foroare frumente de dimineață însă foarte recors.

Mediaș, 15 Aprilie n. Pro hectolitră: Grău 8—8.60; Grău săcărești, 8.650—7.50; Săcărești 8.590—5.30; Cucuruz 8.490—5.30; Milăz 8.6—7; Cartofii 3—3.50; Semănă de cănepă 8. 7—7.50; Fasole 8. 7—8; Mazere 8.—8; Linte 8. 11.—12; Fasole 8. 7—8 pro 50 chilo; Făină de porc 85—40; Sărăci pro 50 chilo 8. 16.—17; Sărăci de lumiñări 8. 24—25; Luminiñă de său 50 chilo 23—29; Sărăci 8. 20.—21; Făină 50 chilo 8. 1.05—1.15; Cănepă pro 50 chilo 8. 16.—18. Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic 8. 3.75 Spir pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 er.; carne de bovină 45—50 cr.; carne de porc 50—54 er.; carne de miel (intrig) 8. 1.—1.80 ouă de 10 cr. Tergul de aju în binșor cearcat; bucatele său etiñiti; timpul și foroare frumente de dimineață însă foarte recors.

Arad, 10 Martie n. Pro hectolitră: grău 8—8.60; grău săcărești 8.650—7.50; săcărești 8.590—5.30; cucuruz 8.490—5.30; milăz 8.6—7; cartofi 3—3.50; făină 8. 1.05—1.15; cănepă 8. 16.—18; lemn vîrtoase de foc pro metru cubic 8. 3.75 spir pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 er.; carne de bovină 45—50 cr.; carne de porc 50—54 er.; carne de miel (intrig) 8. 1.—1.80 ouă de 10 cr. Tergul de aju în binșor cearcat; bucatele său etiñiti; timpul și foroare frumente de dimineață însă foarte recors.

Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățimi: în 29 Aprilie și 29 Mai imob. lui Simion Bota în Szokol (judec. cere. Teaca); în 15 Mai și 15 Iunie imob. lui Oprea Rodean în Saliste; în 7 Mai și 7 Iunie imob. lui Francisc și Maria König în Cisnădie (trib. Sibiu); în 23 Aprilie imob. remasului după Teodor Felado în Vadvereș (judec. cere. Aiud); în 14 Mai și 14 Iunie imobile și imob. lui Alecsandru Balaș în Lacod (trib. Oșorhei); în 30 Aprilie și 1 Mai imob. lui Aron Henter și soñi în Bodoc (judec. cere. Sângiorg); în 15 Mai și 15 Iunie imob. lui Ioan Crețu în Săsciori (judec. cere. Sebes); în 12 Mai și 12 Iunie imob. lui Nicolae N. Florea în alias Beteleni în Brașov (trib.); în 26 Aprilie imob. Mariei Baumann în Alțina (trib. Sibiu); în 26 Aprilie imob. lui Costan Mireșean și soñi în Dileul-mare (trib. Turda).

Nr. 38. 1880.

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei gr. or. vacante de a III-a în clasă din Lăpușnicul de sus protopoeibisericul Dobrei, se scrie concurs cu termenul până la 5 Mai st. v. a. c.

Emolumentele sunt:

1. Portiune canonica 32 jugere — arătoriu și teneță — clasa a II-a și a III-a.

2. Biroul în naturale, dela 230 familii căte o jumătate măsură grâu, pe lângă aceste stola usuată, care toate la olață computata dău un venit anual de preste 300—350 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această stație parohială vor avea și adresa suplicile lor instruite în sensul statutului organic și a regulamentului consgresual dela 1878 la subscrисul până la terminul mai sus arătat.

Deva, 1 Aprilie 1880.

In conțelegeră cu comitetul parohial. Ioan Papiu m. p., protop. și admin. tract. Dobrei.

Nr. 103.

CONCURS.

Întru reîntregirea parohiei vacante de clasa a III-a Beșineu în presbiteratul Mercurei se scrie concurs cu termen până la 5 Mai 1880.

Emolumentele impreună cu această post sunt următoarele:

1. 1½ juger pământ arătoriu;

2. 1 juger fenea;

3. dela 120 familii a ¼ bucate

a 1 fl. v. a.

4. dela 102 familii căte o ¼ de luer sau 34 cr.

5. stola îndatină; — cari toate societate în bani dau un venit anual de 200 fl.

Doritorii de a ocupa această parohie au și adresa concurselor lor, instruite conform legilor în vigoare, oficiului presbiteral în Mercurea până la terminul arătat.

Beșineu 12 Martie 1880.

Comitetul parohial în conțelegeră cu oficiul presbiteral concernent.

EDICT.

Anica Cerche din Brisnic protopresbiterul Dobrei de religiunea gr. or. carea de 9 ani trecuți a părăsit pe bărbatul ei legiuitor Sofroniu Păru de religiunea gr. or. tot din Brisnic fără a se scăli locul ubicației ei, prin aceasta este provocată, a se prezenta înaintea subsemnatului for matrimonial în termen de un an, căci nepreștenantul său se despartă și decide să în absență ei.

Deva 12 Ianuarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al Dobrei. I. Papiu m. p., prot. și admin. tract. Dobrei.